

Rek. 1/2017/holdbart D 2017

Tidligere nummer	A 1692/holdbart
Behandles i	Utvalget for et bærekraftig Norden

Utvalget for et bærekraftig Nordens betenkning over
Forbud mod mikroplast i kosemetik

Forslag

Utvalget for et bærekraftig Norden foreslår at

Nordisk råd etter avsluttet politisk dialog anser Rek. 1/2017, *forbud mod mikroplast i kosmetik, som ferdigbehandlet*

Bakgrunn

Med utgangspunkt i et medlemsforslag fra Den sosialdemokratiske gruppen, har Nordisk råd rekommandert de nordiske regjeringer å innføre et forbud mot å anvende mikroplast i kosmetikk og øvrige personlige pleieprodukter.

De nordiske lands regjeringer har behandlet rekommandasjonen, og skriver i en meddelelse til Nordisk råd, at de anser at rekommandasjonen er delvis oppfylt. Det fremgår av meddelelsen at de nordiske regjeringene er enige om at bruk av mikroplast i kosmetikk og personlige pleieprodukter bør unngås, og at det er ønskelig med et forbud mot mikroplast i kosmetikk og personlige pleieprodukter på EU-nivå. De har derfor sendt et felles innspill til EU-kommisjonen. Av meddelelsen fremgår at Regjeringskanselliet i Sverige forbereder et forbud mot plastpartikler i kosmetiske produkter og at Norge følger arbeidet med det svenske forbudet. Meddelelsen viser at det ikke er forutsetninger for at de nordiske land går sammen og innfører forbud i Norden, som Nordisk råd anbefaler.

På sitt møte den 20. september 2017 vedtok Holdbarhetsutvalget følgende uttalelse: Utvalget vil uttrykke støtte til de nordiske lands regjeringers forsøk om å fremme et forbud på EU-nivå. Utvalget henviser imidlertid til at erfaringen viser at det kan ta tid å skaffe tilstrekkelig oppbakking for nye EU-initiativ. Videre at jo flere land som går foran, som UK og Frankrike nå har besluttet og Sverige har intensjoner om, desto større blir presset om å gjøre noe på EU-nivå.

Utvalget mener at selv om utslippene fra Norden er minimale i det store bildet, kan et felles nordisk forbud tjene som et eksempel og bidra til politisk oppmerksomhet. Utvalget opprettholder utfra dette sin anbefaling om at de nordiske land går sammen og innfører forbud mot mikroplast i kosmetikk i Norden.

Utvalget kom derfor fram til at det var behov for en bedre forklaring og politisk dialog om hvorfor de nordiske lands regjeringer meddeler at det ikke er forutsetninger for at de nordiske land går sammen og innfører forbud i Norden, slik Nordisk råd anbefaler, og oppfordrer regjeringene til dette. Utvalgets betenkning her om ble vedtatt av Nordisk råd.

Politisk dialog

Holdbarhetsutvalget hadde møte med de nordiske miljøministre i Helsingfors den 1. november 2017.

Under den politiske dialogen konstaterte ministrene at mikroplast i vannmiljø er en alvorlig utfordring og man har forståelse for Nordisk råds anbefaling om forbud mot bruk av mikroplast i kosmetikk som en politisk markering. Det ble også nevnt at de nordiske statsministrene har tatt mikroplast opp innenfor Østersjøsam arbeidet. Ministrene mener at diskusjonen inntil nå har skapt større bevissthet blant forbrukere, og man kan se at industrien har reagert på det. Det ble bekreftet at i Sverige arbeides det med forbud mot bruk av mikroplast i kosmetikk som kan vaskes av. Videre at Stortinget i Norge har vedtatt en resolusjon om å arbeide for forbud. Ministrene er ikke på nåværende tidspunkt villig til å gå sammen om forbud, men vil helst se et forbud på EU-nivå. Det ventes å komme tidsplan for dette med EUs plaststrategi, som presenteres i desember.

Utvalgets synspunkter/konklusjon

Holdbarhetsutvalget noterer at ministrene uttrykker forståelse for Nordisk råds rekommandasjon. Videre noteres med tilfredshet at Sveriges regjering forbereder forbud mot mikroplast i kosmetikk som kan vaskes av.

Utvalget mener at den politiske dialog har skapt bedre klarhet om de enkelte nordiske lands syn på Nordisk råds rekommandasjon om forbud mot mikroplast i kosmetikk. Den bekrefter dessverre at de nordiske land er ikke villige til å gå sammen og vise politiske lederskap til tross for at det er gode argumenter for dette og at det ikke finnes hinder av praktisk karakter. Utvalget etterlyser mer proaktive og ambisiøse politiske initiativ fra Norden på plastområdet i fremtiden. Norden er kjent for lederskap på miljøområdet og det er det behov for i en verden hvor utvikling av miljøbelastningen fortsatt er voksende.

Utvalget vil komme til bake til plastavfallsproblematikken under 2018 og se nærmere på hvordan EUs kommende plaststrategi kan fremme en utvikling hvor utslipp av mikroplast reduseres og på sikte kan stoppes.

Utvalget vil også følge utredning om plastens miljøeffekter, som Åsa Stenmarck har fått i oppdrag fra Sveriges regjering. Videre vil saken bli aktualisert under behandlingen av medlemsforslag om plastartikler i drikkevann. Utvalget mener derfor at rekommandasjonen om forbud mot plast i kosmetikk kan anses som ferdigbehandlet til tross for at den ikke har gitt det forventede resultat.

Stockholm, 24. januar 2018

Christian Poll (ALT)

Heidi Greni (Sp)

Ineqi Kielsen (S)

Ingalill Olsen (A)

Jan Erik Messmann (DF)

Karin Gaardsted (S), Næstformand

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Lars Tysklind (L), Formand

Pauli Trond Petersen (T)

Rasmus Ling (MP)

Richard Jomshof (SD)

Susanna Koski (saml)

Suzanne Svensson (S)

Thomas Finnborg (M)

Vilhjálmur Árnason (Sj.)